

Vergaderjaar 2017–2018

34 775 XIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII), de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het Diergezondheidsfonds (F) voor het jaar 2018

Nr. 11

AMENDEMENT VAN HET LID GRASHOFF

Ontvangen 6 december 2017

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

De departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 6 Concurrerende, duurzame, veilige agro-, visserij- en voedselketens** wordt het ontvangstenbedrag **verhoogd** met € 10.000 (x € 1.000).

II

In **artikel 6 Concurrerende, duurzame, veilige agro-, visserij- en voedselketens** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met € 10.000 (x € 1.000).

Toelichting

Dit amendement regelt dat voor 2018 een bedrag van € 10 mln wordt vrijgemaakt voor de uitrol van onderwaterdrainage ten behoeve van veenvernatting. Op dit moment is de CO₂ uitstoot uit veengebieden groot. Uit onderzoek van de Universiteit van Wageningen en het CBS blijkt dat het Nederlandse veen jaarlijks 7 mln ton CO₂ uitstoot, wat overeenkomt met 3,5 procent van de totale jaarlijkse uitstoot in Nederland. Oorzaak van deze CO₂ uitstoot ligt in het feit dat voor het huidige gebruik van de grond de grondwaterstand bewust laag wordt gehouden. Daardoor oxideert het veen en komen broeikasgassen vrij.

De veenoxidatie veroorzaakt ook bodemdaling. In grote delen van het veenweidegebied daalt de bodem volgens het College van Rijksadviseurs met enkele centimeters per jaar. Dit veroorzaakt grote schade en dientengevolge hoge beheerslasten aan wegen, bruggen, riolering, bemaling etc. Het Planbureau voor de Leefomgeving becijferde in haar rapport «dalende bodems, stijgende kosten» dat bodemdaling tot 2050 de samenleving

tussen de € 18 en € 22 mld gaat kosten. De voortgaande bodemdaling bedreigt ook het blijvend (agrarisch) gebruik van de gronden en beperkt zich niet tot het agrarisch gebied, maar geeft ook grote problemen in inliggende woongebieden.

CO₂ emissies dienen in het kader van de klimaatafspraken vergaand te worden teruggebracht. Tevens is het stoppen van bodemdaling van groot belang. Investerings in grootschalige onderwaterdrainage zijn daarvoor een oplossing. Onderwaterdrainage is een techniek waarbij oxidatie en bodemdaling van veengebieden wordt tegengegaan. Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving halveert onderwaterdrainage de CO₂-emissie. Deze techniek kan grootschalig op veenweideareaal worden toegepast en is zeer kosteneffectief (€ 35/ton CO₂). Ter vergelijking: de kosteneffectiviteit van monomestvergisting is 200 euro/ton CO₂, en goed te combineren met gangbare landbouw. Voor de landbouw zijn er zelfs voordelen te noemen zoals minder vertrappingschade, toegankelijkheid en mogelijk meer grasopbrengsten. Ook kan het, in combinatie met aanvullende agrarische natuurbeheermaatregelen, een positief effect hebben voor het weidevogelbeheer en daarmee mede de dalende weidevogelpopulatie tegengaan. Met deze € 10 mln euro kan ca 3.600 ha aan veenweidegebied van onderwaterdrainage worden voorzien.

Dekking wordt gevonden door de raming van de niet-belastingontvangsten op artikel 6 (Concurrerende, duurzame, veilige agro-, visserij- en voedselketens) te verhogen. De Algemene Rekenkamer constateert immers in zijn rapport «Niet-belastingontvangsten» (bijlage bij Kamerstuk 34 550, nr. 45) dat de raming van de niet-belastingontvangsten op artikel 6 «Concurrerende, duurzame, veilige agro-, visserij- en voedselketens» reeds enkele jaren te behoedzaam is geweest in de ontwerpbegrotingen en concludeerde dat er tussen 2013 en 2016 er gemiddeld een jaarlijkse onderschatting van € 35,2 mln is. Deze onderschatting wordt steeds groter, in 2016 was er zelfs een onderschatting van € 81,7 mln. Door deze te lage inschatting heeft de Kamer niet mee kunnen beslissen over de besteding van deze middelen. Door de raming van niet-belastingontvangsten met respectievelijk € 10 mln voor onderwaterdrainage en – middels een apart amendement – vijf miljoen voor intensivering van praktijkonderzoek geïntegreerde gewasbescherming te verhogen, wordt het verschil tussen begroting en verwachte inkomsten voor een klein deel verminderd.

Grashoff